

Xolbekov Sayfulmalik

Mamasoatov Nursulton

Termiz Davlat Universiteti Iqtisodiyot va turizm fakulteti

Moliya va moliyaviy texnologiyalar yo'nalishi talabalari

Annotatsiya: *So'nggi yillarda yurtimizda sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etish, ularni keng qo'llash, raqamli ma'lumotlardan foydalanishni kengaytirish, sohani jahon talablari darajasida rivojlantirishga qaratilgan ko'plab islohotlar amalga oshirildi. Mazkur sohani rivojlantirishga qaratilgan harakatlar jadallashmoqda. Jumladan, faoliyati kengayib borayotgan "IT park"lar, "Bir million dasturchi", "Yoshlar texnoparklari" mazkur sohaning barqaror rivojiga juda katta umid uyg'otadi*

Kalit so'zlar: *sun'iy intellekt texnologiyalari, "IT park"lar, "Bir million dasturchi", "Yoshlar texnoparklari", dunyoni modellashtirish, kengaytirilgan GPS tizimi.*

Aql - bu murakkab atama. Uni turli yo'llar bilan aniqlash mumkin: mantiq, tushunish, o'z-o'zini anglash, o'rganish, hissiy bilim, rejalashtirish, ijodkorlik. Odamlar aqlli, chunki ular bularning barchasini qila oladilar. Biz atrof-muhitimizni idrok qilamiz, undan saboq olamiz va o'rganganimiz asosida harakat qilamiz.

So'nggi yillarda yurtimizda sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etish, ularni keng qo'llash, raqamli ma'lumotlardan foydalanishni kengaytirish, sohani jahon talablari darajasida rivojlantirishga qaratilgan ko'plab islohotlar amalga oshirildi. Mazkur sohani rivojlantirishga qaratilgan harakatlar jadallashmoqda. Jumladan, faoliyati kengayib borayotgan "IT park"lar, "Bir million dasturchi", "Yoshlar texnoparklari" mazkur sohaning barqaror rivojiga juda katta umid uyg'otadi. AQSh, Germaniya, Yaponiya, Fransiya, Koreya, Kanada kabi 30 dan ortiq davlatlarda sun'iy intellektni rivojlantirish strategiyalari qabul qilingan. Robotlarni yaratishda insoniyatga xavf tug'dirmaslik yo'llarini o'ylab qo'yish ham zarar emas.

Sun'iy intellektning afzalliklari :

Sun'iy intellektda, agar siz to'g'ri dasturlarni bersangiz, mashinalar hech qanday xato qilmaydi. Agar siz vazifani bajarish uchun biron bir dastur yozgan bo'lsangiz, mashinalar faqat shu vazifani bajaradi. Barcha vazifa ushbu dastur orqali mashinalarga qanday dastur berayotganingizga bog'liq bo'lib, mashina nima qilish kerakligini va nima qilmaslik kerakligini tushunadi. . .

Mashina xavfli vazifalarni ham oson bajaradi, ular ob-havo sharoiti ta'sir qilmaydigan odamlar qila olmaydigan ba'zi muammolarni kamaytirishga qodir.

Sun'iy intellekt dunyo bilan aloqa qilish qobiliyatiga ega.

Ular dunyoni modellashtirish va fikr yuritish qobiliyatiga ega.

Sun'iy intellekt o'rganish va moslashish qobiliyatiga ega.

AI ularga berilgan ko'rsatmalardan tashqari hech narsa qila olmaydi, shuning uchun moslashish foydalidir.

Sun'iy intellekt uyni avtomatlashtirish xizmati uchun yaratilgan.

AI tabiiy til jarayoni orqali odamlar bilan muloqot qila oladi.

Sun'iy intellekt odamlarning yuzini, ovozini, manipulyatsiyasini taniy oladi.

Sun'iy intellekt uydagi elektr qurilmalarni yoqishi yoki o'chirishi mumkin.

AI messenjer yordamida ham ovozli, ham matnli bot tomonidan boshqarilishi mumkin.

Marketingda biz sun'iy intellektdan foydalanamiz, u xaridorning xatti-harakatlarini tahlil qiladi va ularga eng yaxshi mahsulotlar va bitimlarni taqdim etadi.

Biz statistik ma'lumotlar va qimmatli xulosalarni ko'rish uchun sun'iy intellektdan foydalanamiz.

Sun'iy intellekt rasmlarni jozibali qiladi.

Sun'iy intellekt bizning ishimizni osonlashtiradi va agar siz biron bir ma'lumotni xohlasangiz, u Googlega qaraganda bir necha soniya ichida beradi.

- Algoritmarga asoslangan qidiruv taklifi
- Inson va mashinaning o'zaro ta'siri
- dunyoni modellashtirish
- Uyni avtomatlashtirish
- Mashinada kosmik tadqiqotlar
- Aqlli transport tizimi
- Qurilmadagi nutqni aniqlash

Ko'pchilik tadqiqotchilar o'ta aqlli sun'iy intellekt sevgi yoki nafrat kabi insoniy tuyg'ularni namoyon eta olmaydi va u xayrixoh yoki yomon niyatli bo'la olmaydi, degan fikrga qo'shiladi. AI qanday xavf tug'dirishi mumkinligini ko'rib chiqayotganda, mutaxassislar ikkita stsenariyga ishonishadi:

1. AI halokatli narsalarni qilish uchun mo'ljallangan: Avtonom qurollar o'ldirish uchun dasturlashtirilgan AI tizimlari. Agar noto'g'ri ishlatilsa, bu qurollar osongina ommaviy qurbonlarga olib kelishi mumkin. Bundan tashqari, AI qurollanish poygasi beixtiyor AI urushiga olib kelishi mumkin, bu esa katta qurbonlarga olib keladi. Bu xavf tor sun'iy intellekt bilan ham bog'liq bo'lishi mumkin, biroq u sun'iy intellektning murakkabligi darajasi oshgani va avtonomiya oshgani sayin ortadi.

2. AI foydali biror narsa qilish uchun mo'ljallangan, ammo maqsadga erishishni ta'minlash uchun buzg'unchi usulni ishlab chiqadi: bu AI maqsadi va inson o'rtasida to'liq mos kelmaganda sodir bo'ladi. aslida juda qiyin. Agar siz itoatkor aqlli mashinadan sizni aeroportga imkon qadar tezroq olib borishini so'rasangiz, bu hech bo'lmaganda yo'l harakati qoidalarini buzish bilan yakunlanishi mumkin, chunki mashina siz xohlagan narsani emas, balki tom ma'noda siz so'ragan narsani qiladi. Agar superintellekt tizimiga ulkan geoinjeneriya loyihasi topshirilsa, bu bizning

ekotizimimizga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin va insonning uni to'xtatishga urinishlari topshiriq uchun tahdid sifatida ko'riladi.

Bu misollardan ko'rinib turibdiki, ilg'or sun'iy intellekt haqida tashvishlanish yomon niyat emas, balki malakadir. Super aqlli sun'iy intellekt o'z maqsadlariga muvaffaqiyatli erishadi va agar bu maqsadlar biznikiga mos kelmasa, bu muammoga aylanadi.

Sun'iy intellektning kelajagi:

Kvant kompyuterlari hayotiyroq bo'lgach, sun'iy intellekt misli ko'rilmagan qayta ishlash quvvatiga ega bo'ladi va insonga o'xshash sun'iy intellekt yanada hayotiy bo'ladi.

Biz texnologiyaning har bir sohasida sun'iy intellektning hiyla-nayranglari tez qo'llanilishini ko'rishimiz mumkin.

Sun'iy intellekt yordamida yaxshilanishi mumkin bo'lgan turli xil ilovalar va dasturlar mavjud.

Sun'iy intellekt mashinani o'rganish va chuqur o'rganishni va python kabi boshqa ko'plab dasturlashtiriladigan qobiliyatlarni o'z ichiga oladi, shuning uchun uning kelajagi porloq bo'lishi mumkin, chunki bugungi kunda juda ko'p odamlar pythondan foydalanmoqda, shuning uchun u kelajakda ko'proq foydalanishi mumkin va u dasturlash tilidir, shuning uchun u foydalanishi mumkin. yangi narsalarni yaratish uchun.

AI - bu protsessor tomonidan ko'rsatilgan ma'lumotlarga insonga o'xshash tarzda javob beradigan aql.

Sun'iy intellekt kelajakda o'z-o'zidan to'g'ri qaror qabul qilish qobiliyatiga ega emas, u keladi yoki bo'lmaydi.

Sun'iy intellekt bilan bizning dasturlash tilimiz kuchli bo'lishi mumkin, u ishni qisqartirish va daromadni oshirish uchun barcha ishlarda foydalanishi mumkin.

REFERENCES:

1. Yusupbekov N. R. Boshqarishning intellektual ti/implari va qaror qabul qilish / N. R. Yusupbekov. - Toshkent: «O'zbekiston milliy ensiklopediyasi» Davlat ilmiy nashriyoti, 2015.-572 b.
2. Nazarov X. N. Robotlar va robototexnik tizimlar. Darslik. - "MASHHUR PRESS", 2019, - 236 b.
3. Angeles J. Fundamentals of Robotic Mechanical Systems Theory, Methods, and Algorithms. - Verlag New York, Inc., 2003. 545 p.
4. Kurfess T. Robotics and automation handbook. CRC Press LLC, 2005. —519 p.